

Een brief van Shlomo Hizak uit Jeruzalem - 1

Geliefde vrienden,

Shalom en zegenwensen vanuit Jeruzalem!

... de balken van ons huis zijn ceders, de binten zijn cipresen. Hooglied 1:17

Deze woorden staan geschreven in het boek *Het Lied der Liederen*, zoals wij het in het Hebreeuws noemen. De naam van dit boek is in verschillende talen weer anders. In het Engels heet 't het *Lied van Salomo*, in het Nederlands heet het *Hooglied*. Voor Joden symboliseert dit boek de eeuwigdurende liefdesgeschiedenis van God en Zijn Volk. Het is Joods gebruik om vóór het verwelkomen van de Sabbat op vrijdagavond, als we allemaal in de synagoge bijeen zijn om de Almachtige te prijzen, de prachtige woorden van de acht hoofdstukken van dit boek te lezen. Daarna zingen we uit de Psalmen en verwelkomen de bruidegom – de Sabbat, en dan besluiten we de avondgebeden. Je voelt de aanwezigheid van Zijn zegen, zoals het Woord zegt:

Op de zevende dag had God zijn werk voltooid, op die dag rustte hij van het werk dat hij gedaan had. Gen. 2:2

Volgens de Joodse uitleg van het Woord was nu de schepping beëindigd en nu begint de geestelijke Schepping, als we in Hem rusten¹. We vinden geloof en hoop in Zijn Woord. Zo spreken wij over wat Hij voor mij heeft gedaan en wat Hij voor anderen kan doen.

... de balken van ons huis zijn ceders, de binten zijn cipresen. Deze woorden lagen op mijn hart toen ik in het ziekenhuis lag voor mijn hartoperatie en iemand mij zijn visie van het Child Care Center meedeelde. Toen ontmoette ik het toegewijde echtpaar Itshak en Shulamit Blank. Zij is een ervaren kinderarts en kinderpsychiater, die besloten heeft om zich met een speciaal programma op kinderen in nood te richten. Ze ontmoette even getalenteerde en toegewijde vakkundige medewerkers.

Welke naam moesten we aan onze visie voor dit Child Care Center verbinden? Ik kwam terug met de woorden "de ceder", want dat is een krachtige en machtige boom.

¹ Hebrëen 4:4

Ja, de gekozen woorden in het Hebreeuws waren "Bnei Arazim", wat betekent Kinderen van de Ceders. Dit moet de kinderen bemoedigen, die ontwricht zijn en hulp nodig hebben.

Shlomo Hizak

Ze vertelden me over de nood van Israëli-sche kinderen: er zijn 150.000 kinderen die psychologische zorg nodig hebben vanwege emotionele en gedragsproblemen. Particuliere hulpverlening is duur en weinig beschikbaar. Algemene hulpverlening is overvol en het kan wel zes maanden duren voor iemand hulp krijgt. Maar het ergste is dat deze psychische hulpverlening meestal een schandvlek drukt op de kinderen en hun ouders.

Ik hoorde deze woorden: "Shlomo, deze kinderen hebben ons nú nodig." Alles bij elkaar bracht ik bijna drie maanden in het ziekenhuis door en ik dacht aan alle zegeningen die Hij me heeft gegeven en wat Hij ook voor anderen kan doen. Met Gods hulp kunnen we het onmogelijke doen. Toen ik daaraan dacht, greep het me zo aan, dat ik het ziekenhuis wilde verlaten. Ik wilde aan het werk voor deze kinderen. Veel van deze kinderen kwamen van gezinnen die geëmigreerd waren naar Israël. Ze hebben een trauma opgelopen; ze hebben ineens een heel ander leven in een nieuw land en ze spreken een nieuwe taal. We doen alles voor onze toekomstige generatie.

We hebben geloof en visie nodig. We begonnen in 1995, toen Bnei Arazim zijn deuren voor de eerste groep kinderen opende in een gehuurd driekamerappartement in Rishon LeZion. Met een beetje steun van de gemeente en de overheid, kwamen de kinderen driemaal per week. In het begin waren ze wantrouwig, maar al snel ontdekten ze een nieuwe wereld van discipline en liefdevolle zorg, verre van het stigma van "geïnstitutionaliseerde" dienstverlening, die ze eerder hadden afgewezen. Tegenwoordig behandelen we een breed scala van kinderen.

De resultaten waren ongekend. In opmerkelijk korte tijd toonde 100% van de begingroep spectaculaire vooruitgang. Tegenwoordig verblijven ze in een veel groter permanent centrum. De formule is onveranderd. We zijn alleen nog afhankelijk van financiële steun om deze wanhopige kinderen hulp te bieden.

We stonden onder enorme druk. Ons kleine Centrum in Rishon LeZion was gehuisvest in een appartement in een honderd jaar oude voormalige paardenstal, uit de tijd dat de Israëliëse pioniers naar het land kwamen. Het was enorm verwaarloosd. We hebben het gerenoveerd, waarbij bijna alles opnieuw gebouwd werd. Het werd prachtig, maar overvol. Het was een droom die werkelijkheid werd, toen we de kleine kinderen zagen terugkomen met een glimlach op hun gezicht. Ze waren gelukkig, hun leven was veranderd, ze keerden naar huis terug met een zegen.

De nieuwbouw van Bnei Arazim in Rishon LeZion

U en ik hebben hierin samengewerkt, we zijn deze kinderen in Zijn Land ten zegen geweest. Onze volgende stap was een permanent Centrum te bouwen dat speciaal was ontworpen voor het Child Care Center. Met gebed en strijd en met de hulp van veel vrienden kwam het tot stand. We hebben dit Centrum in het hartje van ons land gebouwd. Als voorzitter van deze organisatie heb ik het werk met alle activiteiten met gebed gevolgd. Uw steun maakte dit werk mogelijk.

Duizenden kinderen zijn behandeld en teruggekeerd naar huis, naar hun familie en hun school. Ze hebben hun militaire dienstplicht vervuld en zijn nu aan het werk.

*Zie, ik schep een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.
Wat er vroeger was raakt in vergetelheid,
het komt niemand ooit nog voor de geest.
Er zal alleen maar blijdschap zijn*

*en groot gejuich om wat ik schep.
Ik herschep Jeruzalem in een jubelende stad
en schenk haar bevolking vreugde.
Jesaja 65:17,18*

Ik ben dankbaar dat we onze visie hebben volbracht, maar het is nog niet klaar. Na vele jaren van arbeid heb ik mij op 31 december 2009 teruggetrokken als voorzitter van het bestuur van Bnei Arazim. Ik kreeg de functie van erevoorzitter aangeboden. Al die titels zijn onbelangrijk voor mij. Van tijd tot tijd voelde ik me zeer betrokken en als het mogelijk was, hebben we het Child Care Center weer geholpen. In deze tijd ondergaan we veel dreigingen en verlies van mensenlevens in het zuidelijk deel van ons land. De Iraanse leider heeft opgeroepen om de Joodse Staat te vernietigen.

Tegenwoordig wordt de vraag gesteld of er weer een Holocaust komt. Van de kinderen in ons Child Care Center zijn sommigen in Israël geboren, en anderen hebben zich vanuit veel verschillende landen bij ons gevoegd. Velen van hen zijn nakomelingen van families die de Holocaust hebben meegemaakt. Ja, ze hebben een trauma. Dit veroorzaakte depressies. Ze hebben hulp nodig en ze moeten liefdevol behandeld worden.

De therapie beslaat alle aspecten van het jonge leven. Ze krijgen ook gewoon les, net als op school.

Het Child Care Center heeft onze hulp nu nodig. Ik schrijf u deze brief vanuit Jeruzalem en ik vraag u om mij te helpen deze kinderen ten zegen te zijn. Zij zijn de toekomst van ons land. Zij hebben ons nu nodig.

De uwe om Zions wil,

Shlomo Hizak

David
Ben-Gurion,
de Vader van
het moderne
Israël

Een brief van Shlomo Hizak uit Jeruzalem - 2

Jeruzalem, 12 maart 2012

Geliefde vrienden,

Shalom en zegen worden u toegewenst uit Jeruzalem!

*Wie door de HEER bevrijd zijn, keren terug.
Jubelend komen zij naar Sion,
gekroond met eeuwige vreugde.
Gejuich en vreugde trekken de stad binnen,
gejammer en verdriet vluchten eruit weg.*
Jesaja 35:10

In april 1962 begon ik het werk van het AMI-Centrum in Jeruzalem. In die tijd was ik één van de lijfwachten van David Ben-Gurion, de eerste premier van Israël en oprichter van onze Staat, die beschouwd werd als de Vader van het moderne Israël. Hij had de Bijbel lief en thuis nam hij tijd voor schriftstudie met andere leiders van ons land, maar ook met leken, mensen met wie hij contact had.

David Ben-Gurion werd geboren in Plonsk, Polen. Vanaf zijn jeugd droomde hij de zionistische droom van terugkeer naar het land Israël. Vóór de Tweede Wereldoorlog had Polen de grootste Joodse gemeenschap in Europa. De meesten kwamen om. Ben-Gurion kwam naar Israël en zei in zijn eigen woorden: *'Ik ga naar mijn thuisland Israël... Israël heeft een lange geschiedenis van 4000 jaar, het leeft in de harten van ons volk. Vanaf de leeftijd van vijf jaar ben ik vervolgd en ik ben naar mijn thuisland teruggekomen, maar niet als vluchteling. Ik kwam naar Israël voor mijn geestelijke behoeften.'*

Als jonge man die in Israël is geboren, was ik gezegend met de ervaring van het herboren worden van onze natie en de bijeenvergadering van ons volk van de vier hoeken der aarde. Het was een drama dat me elke dag bijblijft. Ik wijdde mijn leven aan God en mijn volk. Ik heb de roep beantwoord: 'Hier ben ik, zend mij, Heer.' Ik heb de afgelopen 50 jaar zoveel meegemaakt. De moeilijkheden zijn zegeningen geworden.

Ik reisde door Israël om het Woord te verkondigen en mijn volk te troosten. Ik werd in veel landen uitgenodigd. Het was een zegenrijke ervaring om in de wereld een getuige uit Jeruzalem te zijn en om alle volken te vertellen van Zijn goedheid, om de hele wereld te vertellen van de bevestiging van Zijn Woord en Zijn trouw.

In februari/maart van dit jaar hadden we onze conferenties in Duitsland en Nederland, waar ik vrienden van Israël ontmoette, die al jarenlang voor de vrede van Jeruzalem bidden. Ik bracht verslag uit van het werk van het Centrum. We vierden de 50ste verjaardag van het AMI-Centrum in Jeruzalem. We danken Hem voor al deze zegenrijke jaren.

Er zijn in deze tijd in ons land nieuwe kansen en nieuwe open deuren voor het werk van het Centrum, ondanks de Iraanse dreiging en het dagelijks nieuws van Iraanse leiders die beweren dat ze Israël in negen minuten van de kaart kunnen vegen. Dit kan gebeuren zodra ze hun atoombom hebben, maar we vertrouwen de Heer en Zijn Woord.

*Welnu, dit zegt de HEER,
die jou schiep, Jakob, die jou vormde, Israël:
Wees niet bang, want ik zal je vrijkopen,
ik heb je bij je naam geroepen, je bent van mij!*
Jesaja 43:1

Veel Israëliërs vertrouwen op de Almachtige, de Heilige Israëls. Hij is de rots van onze redding. Ik ben bemoedigd als ik een officieel verslag lees, dat in bijna alle kranten in Israël werd bekendgemaakt; er staat dat 80% van alle Joden in de staat Israël in God gelooft, de Schepper en de Koning van het heelal. En 55% van alle Joden in Israël gelooft in de komst van de Redder, de Messias.

Voor alles wat gebeurt is er een uur, een tijd voor alles wat er is onder de hemel. (Prediker 3:1) Ik wacht vol geloof op Zijn tijd... er is een tijd om de tranen te drogen, wat onderdeel was van mijn ervaringen bij het werk voor het AMI-Centrum, maar de tijd voor vreugde zal komen. We hebben zojuist het Poerimfeest gevierd, naar de geschiedenis in het boek Esther. De Amalekiet die zich tegen ons volk keerde, generatie op generatie, van de tijd toen we Egypte verlieten en zelfs in onze dagen. Maar we hebben hoop en een gezegende bestemming die ons is beloofd.

Ik wil u danken dat u in deze tijd naast Israël staat, ons volk steunt en bidt voor de vrede van Zijn land. Dank u voor de hulp aan Zijn volk en het werk van het AMI-Centrum: het verspreiden van het Woord van hoop en bemoediging.

Moge Zijn zegen met u zijn.

De uwe om Sions wil,

Shlomo Hizak

de Iraanse Dreiging

door Robert Ilatov

Op de conferentie van 3 maart 2012 te Nijkerk hield dhr. Robert Ilatov, lid van de Knesset, de volgende toespraak:

Mijn jeugd

In 1971 ben ik in Oezbekistan geboren. In 1985 trok ons gezin met 5 gezinsleden – waaronder mijn blinde vader – naar Israël. Ik was toen 13 jaar. Nederland was goed voor de Russische Joden. In de jaren '80 heeft Nederland de belangen voor Israël behartigd, want Israël had zelf geen ambassade in Rusland. Ik wil alsnog Nederland bedanken voor alle uitnodigingen aan de Joden.

Russische Joden

Na de Tweede Wereldoorlog waren 2½ miljoen Joden vluchteling geworden. Dit zijn historische feiten die men probeert te verdoezelen. Meer dan een half miljoen vluchtelingen konden nergens heen. Velen zijn naar Israël gevlucht, met niets bij zich.

Vluchtelingen

Na het uitroepen van de staat Israël werden ruim één miljoen Joden verdreven uit Noord-Afrika, Azië en de Arabische landen, omdat de Arabische landen het niet eens waren met de uitspraak van de Verenigde Naties. Vier miljoen Joden in de USSR werden vervolgd en probeerden zo spoedig mogelijk te emigreren. Nog geen twintig jaar geleden werden de Ethiopische Joden vervolgd. Israël heeft zoveel mogelijk van hen gered.

Iran

Toen de Ayatollahs in Iran aan de macht kwamen, zijn ruim 200.000 Joden uit Iran gevlucht, ook naar landen van de Europese Unie. Het Joodse volk is lang vervolgd. Denk maar aan de poging van Haman om de Joden in Perzië uit te roeien – dat was al vóór het begin van de Christelijke jaartelling – en de inquisitie in Spanje en de pogroms in Rusland.

De wereld zweeg

Wat heeft de geschiedenis te maken met de huidige situatie? Ongeveer 80 jaar geleden maakte Hitler met zijn nazi's bekend dat hij werkte aan de 'Endlösung' van de 'Judenfrage'. De wereld zweeg, het zou zo'n vaart niet lopen... Hitler kreeg bondgenoten in zijn strijd tegen de Joden. Dit mondde uit in het confisqueren van Joodse eigendommen en de vernietiging van de Joodse aanwezigheid in Europa.

Ahmadinejad

In onze tijd hebben we Ahmadinejad, die verklaart dat hij Israël van de kaart zal vegen. Hij doet op de Joodse regering, de Joodse staat die hij een 'kankergezweel' noemt. Hij ontkent het bestaansrecht van de staat Israël, hij ontkent de geschiedenis van de Holocaust... en de wereld zwijgt weer, het zal zo'n vaart niet lopen...

Waarom wil Ahmadinejad Israël van de kaart vegen? Wat heeft hij tegen de staat Israël? De staat Israël vormt voor niemand in het Midden-Oosten een bedreiging. Israël en Iran zijn zelfs geen buurlanden.

Ook Abu Mazen (Mahmoud Abbas), de leider van de Palestijnse Autoriteit, ontkent de Holocaust en iedereen zwijgt. Ik zou zeggen, ga eens in Europa kijken naar de vele huizen waar eens Joden woonden, dan zie je dat het geen verzinsel is. Ahmadinejad bedreigt het Joodse volk en werkt aan ballistische raketten die met kernkoppen uitgerust kunnen worden en 5.000 km ver kunnen komen.

Arabische Lente

Israël wil vreedzaam leven. En de Arabische Lente? De Joden hebben niets te maken met problemen binnen de Arabische wereld, die meestal erg wreed zijn. De verwachting dat Egypte zich zou ontwikkelen tot een democratie is vervlogen. De Moslimbroederschap en enkele fundamentalistische partijen komen aan de macht. Israël staat alleen en kijkt toe, er is geen andere keus.

Minderheden worden bedreigd. Voor de Joden begon dit in 1948. De Koptische Christenen maken ongeveer 10% van de Egyptische bevolking uit. Zij worden als minderheid bedreigd en onder de voet gelopen. En hun toestand is er na de "Arabische Lente" beslist niet beter op geworden. Er gebeurt te weinig. De sancties tegen Syrië zijn niet

effectief. Rusland en China spreken hun veto uit. Alleen de Westerse landen willen iets doen, maar ook niet alle Westerse landen.

Waarom 5.000 km?

Een reikwijdte van 5.000 kilometer van de Iraanse raketten heeft niets te maken met een aanval op Israël. De afstand van Iran naar Israël is hooguit 1.500 km. Waar heeft Ahmadinejad zulke raketten voor nodig? Als we de landkaart bekijken, zien we dat hij met gemak zijn raketten kan laten neerkomen op Amsterdam, Londen, Parijs, Berlijn, Moskou. En om het verhaal nog ingewikkelder te maken: Ahmadinejad werkt aan raketten waarmee hij de Verenigde Staten kan bereiken.

Waar heeft Ahmadinejad zijn satellieten voor nodig? Hij heeft zich de laatste 15 jaar erg agressief opgesteld, en dat niet alleen tegen Israël. Maar er wordt pas gereageerd als Iran de buurlanden bedreigt. De maatregelen die de wereldgemeenschap neemt, zijn onvoldoende. Iran wil tijd rekken om het zogenaamde 'point of no return' te bereiken, dat is het moment dat hij in staat zal zijn om een kernbom of een 'vuile bom' te maken.

Actief

Iran is actief in Gaza, in Libanon, in Syrië en in Irak. Iran financiert de Hezbollah en levert wapens. Scheepsladings met deze wapens zijn al eens door Israël onderschept. De Sjiieten in Irak worden gesteund en ze krijgen hulp bij aanslagen. Terreuraanvallen vergen een terdege voorbereiding. De terroristen worden goed opgeleid en gefinancierd. Er zit een heel ordelijk systeem achter. Twee jaar geleden was er een opstand om de Soennieten de macht

te ontnemen. Het leger van de Verenigde Arabische Emiraten kwam toen tussenbeide.

De beslissing ligt voor een groot deel in handen van de Ayatollah's. Bij een aanval zullen ze ogenblikkelijk terugslaan. Israël waarschuwt al 15 jaar. In Libanon heeft Hezbollah de touwtjes stevig in handen, gefinancierd door Iran. Dit is de eerste keer dat een terreurorganisatie een hele staat in haar macht heeft. Iran streeft naar strategische onafhankelijkheid voor militaire acties.

Wie bedreigt Iran?

De belangrijkste vijand was Irak, maar waarom? De Islamitische leiders willen strategisch de overhand hebben om de revolutie voort te zetten en het beheer te houden over 25% van de energievoorziening in de wereld. De grootste olievoorraden liggen rond de Perzische Golf en de Kaspische Zee. De olie wordt steeds duurder waardoor er meer geld naar Iran gaat, dat is het logisch gevolg.

Wapenwedloop

Er heerst een wapenwedloop in de regio. Turkije, lid van de NAVO, is ambitieus en wil een leidende rol in de Islamitische wereld spelen. Turkije zal er nooit mee instemmen dat Iran als enige een kernbom heeft. Heeft Iran uiteindelijk zijn kernbom, dan wil Turkije er ook een. Saudi-Arabië en Bahrein liggen vlak bij Iran. Koning Abdoellah van Saudi-Arabië heeft besloten om ook een kernbom te bemachtigen. Het besluit is genomen en geld is geen probleem.

Wat nu? Er zijn harde sancties nodig, volledig bevrozen van buitenlandse tegoeden en in de toekomst militair ingrijpen, als de sancties niet blijken te werken. Maar wie gaat dit uitvoeren?

De Bijbel en het Midden-Oosten

door Daniel Gwertzman

Op de conferentie van 3 maart 2012 te Nijkerk hield Daniel Gwertzman de volgende toespraak:

De Bijbel is de hoeksteen van onze beschaving. *In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God. Het was in het begin bij God. Alles is erdoor ontstaan en zonder dit is niets ontstaan van wat bestaat. In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen. Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen.* (Joh. 1:1-5)

De profet Jeremia spreekt over de benauwdheid van Jakob: *“Wee, want groot is die dag, zonder weerga; een tijd van benauwdheid is het voor Jakob; maar daaruit zal hij gered worden.”* Velen maken zich niet druk om de verdrukking van Jakob. Wat heeft het met ons te maken? Velen menen op hun eigen plaats veilig te zijn, maar als het huis van de burens in brand staat, kan die brand overslaan naar jouw huis.

Nederland heeft het water bedwongen, wij hebben de woestijn bedwongen. Hoe? Door niet op te geven! In de Jerusalem Post werd in 2011 Wim Kortenooven geciteerd, die zei dat we de morele verplichting hebben om Israël te steunen. Dat is waar, maar het is ook in ons eigen belang. Als het onheil bij de Joden begint, zal het daar zeker niet eindigen. Denk aan de brand die bij de burens begint!

Wat stelt het Midden-Oosten voor? Het is niet alleen de grootste olievoorraad, het is ook de wieg van onze beschaving. De Arabieren hebben de wiskunde uitgevonden, maar ook het terrorisme. Velen zijn bang dat daar ook de wereld zal eindigen. En wat zegt de Bijbel daarover?

Zonder profetie vervalt het volk tot bandeloosheid, wie de wet in acht neemt, is gelukkig. (Spreuken 29:18)

Israël heeft nooit grote olievoorraden gehad, maar vanwege zijn ligging is het in de geschiedenis altijd van strategisch belang geweest.

De Haftara: De letterlijke betekenis van het woord haftara is afsluiting. Met deze term wordt de tekst bedoeld die aansluit op de wekelijkse Toralezing tijdens de dienst in de synagoge. Het stuk komt meestal uit de Profeten. Het sluit qua inhoud aan bij de sidra van de week of bij het bijzondere karakter van de sjabbat of feestdag.

Waarom zijn er twee lezingen? Vóór de tijd van de Makkabeëën werd het lezen uit de Tora verboden door de Griekse onderdrukkers. De Joden gingen toen in plaats van het gedeelte uit de Tora, een gedeelte uit de profeten lezen, dat over het zelfde onderwerp gaat. Dit gebruik hebben ze in stand gehouden.

De profetische boodschap is voor de hele mensheid. De God van de Bijbel is universeel. In het boek Jesaja staan tien profetieën over de natiën. Het is voor Israël onmogelijk om relaties met de omringende landen te hebben. Zie Jesaja 36:6:

Zie, gij vertrouwt op die geknakte rietstaf, op Egypte, die, als iemand daarop steunt, hem in de hand dringt en ze doorboort: zó is Farao, de koning van Egypte, voor allen die op hem vertrouwen.

God wil de Heer van alle volken zijn, maar dan moeten ze leven naar Zijn Woord. Gods visie is dat we allen Zijn macht zullen erkennen.

Belial wordt soms Satan genoemd. De naam Belial betekent ‘zonder het juk’, dat wil zeggen zonder het juk van het Koninkrijk der Hemelen. Dat komt neer op chaos. Je kunt geen compromis sluiten met Belial.

Vormt geen ongelijk span met ongelovigen, want wat heeft gerechtigheid gemeen met wetteloosheid, of welke gemeenschap heeft het licht met de duisternis? Welke overeenstemming is er tussen Christus en Belial, of welk deel heeft een gelovige samen met een ongelovige? (2 Kor. 6:14,15)

Openbaring 11:1 spreekt over een riet:

En mij werd een riet gegeven, een staf gelijk, met de woorden: Sta op en meet de tempel Gods en het altaar en hen, die daarin aanbidden.

Wat is een riet? In het Grieks wordt het canon genoemd; het is een meetlat. Het is een verwijzing naar het Woord van God. Soms staat God chaos toe, opdat mensen zich tot Hem keren. In Exodus komen Mozes en Aäron bij Farao, die de vraag stelt: *“Wie is de HERE, naar wie ik zou moeten luisteren?”* Maar in Exodus 10:16,17 praat hij wel anders: *“Toen haastte Farao zich Mozes en Aäron te ontbieden en*

hij zeide: Ik heb gezondigd tegen de HERE, uw God, en tegen u. Nu dan, vergeef toch nog ditmaal mijn zonde en bid de HERE, uw God, dat Hij althans deze dood van mij doe wijken." Maar hij had geen oprecht berouw.

Ook de Iraniërs moeten de vraag onder ogen zien "Wie is de HERE naar wie ik zou moeten luisteren?" Wat heeft Israël Amalek (Iran) aangedaan? Het antwoord luidt: Niets!

Amalek

De Amalekieten woonden ten zuiden van Kanaän. Na de uittocht uit Egypte werden de kinderen Israëls door de hen aangevallen, waardoor Amalek in de Joodse traditie de oervijand van Israël werd.

In de lijst van Esaus nakomelingen (Gen. 36:12) staat hij als kleinzoon van Esau, die beschouwd wordt als de vader van de Amalekieten. In Deuteronomium 25:17-19 gebiedt God de Israëlieten:

"Gedenk wat Amalek u gedaan heeft op uw tocht, toen gij uit Egypte getrokken waart; hoe hij u onderweg tegenkwam en al de zwakken in uw achterhoede afsneed, terwijl gij vermoeid en uitgeput waart, en hoe hij God niet vreesde. Als dan de HERE, uw God, u rust gegeven heeft van al de vijanden rondom u in het land, dat de HERE, uw God, u ten erfdeel geven zal om het te bezitten, dan zult gij de herinnering aan Amalek onder de hemel uitwissen; vergeet het niet."

De Amalekieten waren bijzonder slecht omdat ze vooral de zwakken aanvielen, daarmee vielen ze God zelf aan. In de Joodse literatuur is Amalek de vertegenwoordiger van allen die het Joodse volk willen vernietigen. Deze boosdoeners mogen nooit vergeten worden en er is een godsdienstig gebod om het kwaad uit ons midden weg te doen.

Alle volken beefden voor de ex-slaven zonder militaire ervaring en zonder dreiging. Mozes vroeg alleen om doortocht, maar de omringende volken weigerden, waarna Mozes er omheen trok, zonder tegen die volken te strijden.

Egypte

De verwachtingen waren hooggespannen. Als Mubarak weg was, zou er een nieuwe, moderne generatie komen, democratie na vrije verkiezingen. Maar de internetgeneratie kreeg slechts 1,3% van de stemmen en de moslimfundamentalisten kregen 72%.

Er zijn in Egypte 10 miljoen Koptische christenen; ze zijn doodsbang. Kerken worden aangevallen, vrouwen worden verkracht, bij demonstraties worden ze beschoten door het leger. En wat vroegen ze? Alleen tolerantie, ze zullen nooit een meerderheid vormen.

Een adviseur van het ministerie van defensie van de USA is in Iran geweest. Hij stelt en beantwoordt de vraag: Is

Shalom het zelfde als Salam? Nee, Salam is vreugde door onderwerping aan Allah door de Islam en dat is geen vrede.

Na de Tweede Wereldoorlog vond de Conferentie van Potsdam plaats, waar Stalin, Truman en Churchill besloten tot democratisering. Maar wat verstond Stalin daaronder? Als je het sovjetwoordenboek erbij haalde, zag je dat zij onder democratie verstonden: dictatuur van het proletariaat.

Zo is het ook met de Moslim Broederschap. Zijn zij gematigd? Kijk maar naar hun website en zie wat zij daarvoor verstaan. Maar we moeten de hoop niet opgeven, zie Habakuk 2:14. *Want de aarde zal vol worden van de kennis van des HEREN heerlijkheid, gelijk de wateren die de bodem der zee bedekken.*

Er zijn 6000 talen in de wereld. Veel Hebreeuwse uitdrukkingen vormen onderdeel van onze Nederlandse taal. Het meest vertaalde boek is de Bijbel, die is vertaald in 1850 talen.

Aan het eind der dagen zal de scheidsmuur tussen Joden en heidenen verdwijnen, zie Galaten 3:28: *"Hierbij is geen sprake van Jood of Griek, van slaaf of vrije, van mannelijk en vrouwelijk: gij allen zijt immers één in Christus Jezus."*

Dit is ook de leer van de Kabbalisten. Wij zijn allen kinderen Gods en we zingen het Lied van Mozes en het Lied van het Lam: *"Ze zongen het lied van Gods dienaar Mozes en het lied van het lam"* (Openbaring 15:3). We zullen dan één familie zijn.

Wees trouw, behoed uw ziel, *"...opdat gij zoudt weten, dat de HERE, uw God, de enige God is, de trouwe God, die het verbond en de goedertierenheid houdt jegens wie Hem liefhebben en zijn geboden onderhouden, tot in duizend geslachten;"* (Deuteronomium 7:9).

We zeggen vaak "amen". Dat woord is terug te leiden tot "God, de betrouwbare Koning". Er is een tijd van de benauwdheid van Jakob, maar er zal een rest zijn, dat zijn de Joden die gered zullen worden.

In Genesis 12:3 spreekt God tot Abraham: *"Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt zal Ik vervloeken, en met u zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden."* Alle landen die hieraan geen gehoor geven, zullen door God gestraft worden.

Ik roep u op om uzelf ten zegen te zijn door de Joden, de kinderen van Abraham, ten zegen te zijn.

Waar is de Silonitische Rol?

door Daniel Gwertzman

Want nu zien wij nog door een spiegel, in raadselen, doch straks van aangezicht tot aangezicht. Nu ken ik onvolkomen, maar dan zal ik ten volle kennen, zoals ik zelf gekend ben. 1 Cor. 13:12

Een paar vragen

Om te beginnen hebben we het over een rol die zijn oorsprong in Silo heeft en die door *Ahia de Siloniet* werd geschreven, die een Levitische profeet in Silo was.

Toen zeide Jerobeam tot zijn vrouw: Maak u reisvaardig en verkleed u, zodat men niet kan merken, dat gij de vrouw van Jerobeam zijt, en ga naar Silo; daar woont immers de profeet Achia. Hij heeft mij voorzeggd, dat ik koning over dit volk zou worden. (1 Koningen 14:2)

We weten het antwoord op de vragen Waar en Wie, maar hoe weten we dat hij de rol schreef? In de periode dat het koninkrijk verdeeld was, te beginnen met de regering van Rechabeam de zoon van Salomo, waren er twee verschillende typen profeten die in beide koninkrijken optraden. Profeten als Jesaja en Jeremia verzamelden hun leringen en profetieën in boeken die hun naam dragen, hoewel hun daden ook in het boek Koningen zijn beschreven. Anderen, zoals Elia en Elisa, hebben geen geschriften van zichzelf nagelaten, we kennen alleen verhalen over hen. Wat beweegt ons om te geloven dat Ahia een rol heeft achtergelaten? Wel, de Bijbel vertelt dit.

Het overige van de geschiedenis van Salomo, uit vroeger en later tijd, is dat niet beschreven in de geschiedenis van de profeet Natan, in de profetie van de Siloniet Achia en in de gezichten van de ziener Jedo over Jerobeam, de zoon van Nebat? (2 Kronieken 9:29)

Deze verwijzing naar de profetie van de Siloniet Achia is de laatst bekende verwijzing naar de rol. Het 'wanneer' is belangrijk omdat dit ons vertelt wanneer het bestaan van de rol voor het laatst werd opgetekend. Het bewijs dat het tweede boek Kronieken onthult, schijnt aan te duiden dat de rol in de Perzische periode werd geschreven. De vroegste datum is dan 539 B.C. en de laatste datum is 520-518.

Ook voerde hij hen die aan het zwaard ontkomen waren, naar Babel, en zij werden hem en zijn zonen tot slaven, totdat het koninkrijk van Perzië de heerschappij verkreeg; (2 Kronieken 36:20)

De laatste verwijzing die we in 2 Kronieken 16 vinden, is al van een tijd na de terugkeer naar Sion in de periode van de Tweede Tempel, zoals blijkt uit een zin in Zacharia 4:10

Want des HEREN ogen gaan over de gehele aarde, om krachtig bij te staan hen, wier hart volkomen naar Hem uitgaat. Gij hebt hierin dwaas gehandeld, want van nu af zult gij oorlogen hebben.

(De woorden in 2 Kronieken 16:9 zijn geschreven ná de tijd van de profetie van Zacharia, die na de terugkeer naar Sion plaatsvond, toen de Tempel in herbouw was tijdens de regering van de Perzische koning Darius. Dit is dus een latere periode dan die waar 2 Kronieken 36:20 naar verwijst, de periode toen Cyrus de Joden toestond naar Juda en Jeruzalem terug te keren.)

De rol is zeer waarschijnlijk verdwenen tijdens het oproer en de Syrisch-Griekse vervolging van de Joden vóór en tijdens de opstand van de Makkabeeën in de 2^e eeuw B.C. De rol kan ook gekopieerd zijn en tot na de grote revolutie tegen Rome en de vernietiging van de Tweede Tempel in 70 A.D. hebben bestaan. We weten zeker dat de rol niet bij de boeken van de Hebreeuwse Bijbel was, die na de grote opstand tegen Rome in Javne gecanoniseerd werd. De rol bevindt zich ook niet onder de Dode Zeerollen, wat geen beslissende factor is, want ook de rol van Esther bevindt zich niet daarbij, maar maakt wel deel uit van de Hebreeuwse Bijbel.

Ahia de Siloniet wordt als belangrijk figuur in de rabbijnse literatuur genoemd. Daarom zouden er toch pogingen ondernomen moeten zijn om zijn geschrift te bewaren? De Hebreeuwse Bijbel vermeldt ongeveer 22 boeken die verloren zijn gegaan. Ongetwijfeld was één van de redenen, dat ze niet in de canon waren opgenomen. Alleen boeken die heilig en goddelijk geïnspireerd werden beschouwd, werden opgenomen. Waarom veronderstel ik dan dat de profetie van Ahia het waard was om opgenomen te worden?

Om te beginnen was Ahia een Levitische profeet van Silo. Men veronderstelt dat hij dezelfde is als de Leviet die door Koning David was aangesteld over de schatkamers van het huis van God.

Van de Levieten ging Ahia over de schatkamers van het huis van God, en over de schatkamers van de geheiligde gaven. (1 Kronieken 26:20 HSV)

Volgens de rabbijnse traditie is hij niet slechts een Leviet of een Profeet, maar één van de zeven langstlevende heiligen, waarvan het leven zich uitstrekt over de hele geschiedenis der mensheid. Elk van hen gaf het Woord van God door van zijn voorganger naar zijn opvolger, terwijl hij de generaties van zijn tijd beschermde door zijn vroomheid. Deze rechtvaardigen zijn volgens de rabbijnse literatuur: Adam, Metuselach, Sem, Jakob, Amram de vader van Mozes, Ahia de Siloniet, Elia de Profeet die leeft tot de komst van de Messias (B.B. 121b). In de Bijbel vinden we twee verwijzingen naar deze gedachte in het boek Spreuken:

De Wijsheid heeft haar huis gebouwd, zij heeft haar zeven pilaren uitgehouwen... (Spreuken 9:1)

Zoals een wervelwind voorbijgaat, is de goddeloze er niet meer, maar de rechtvaardige is een eeuwig fundament. (Spreuken 10:25 HSV)

Als Ahia zijn wijsheid van Amram heeft gekregen, zou hij volgens deze traditie meer dan 600 jaar hebben geleefd. Hij verzegde dat Jerobeam koning zou worden (1 Koningen 11:29) en later voorspelde hij de dood van zijn zoon, de val van het huis van Jerobeam en de verstrooiing van Israël "aan de overzijde van de rivier." (1 Koningen 14:1-18)

Hoe kan een rechtvaardig man als Ahia verantwoordelijk zijn voor de opkomst van zo'n slechte koning als Jerobeam, die gouden kalveren oprichtte in Bethel en Dan, de priesterlijke Leviëten verdreef die trouw bleven aan het huis van David en uit het gewone volk priesters aanstelde om in voornoemde heiligdommen en de plaatselijke "hoogten" te dienen.

De rabbijnen leerden dat Abia misleid werd door de goddeloze vrienden van Jerobeam. Jerobeam was een leerling van Ahia en hij had grote wijsheid en kennis getoond en hij leek zuiver "bekleed met een nieuwe mantel", zoals Ahia hem uit Jeruzalem zag komen (1 Koningen 11:29-31). Ahia was oud en leed aan blindheid en volgens sommige rabbijnen was dit een geestelijke blindheid.

En Jerobeams vrouw deed dit. Zij maakte zich reisvaardig, ging naar Silo en trad het huis van Achia binnen; Achia nu kon niet zien, omdat zijn ogen star stonden van ouderdom. (1 Koningen 14:4)

Het venijn zit meestal in de staart. In dit geval hebben we te maken met de medestanders van Jerobeam:

Daartoe hebben zich ijdele mannen, kinderen Belials, tot hem vergaderd, en hebben zich sterk gemaakt tegen Rehabeam, den zoon van Salomo, als Rehabeam jong was en teder van hart, dat hij zich tegen hen niet kon versterken. (2 Kronieken 13:7 SV)

Wie zijn deze "kinderen Belials"? In de Hebreeuwse Bijbel betekent de term Belial: nietswaardig. Het is een soortnaam die duidt op mensen die zich immoreel gedragen, valse getuigenis geven of kwade samenzweringen tegen onschuldigen beramen. Het woord komt 27 keer voor in de Hebreeuwse Bijbel en één keer in het Nieuwe Testament. In nabijbelse literatuur, vooral in de Pseudepigraphen¹, is het de naam van de Prins van het Kwaad (meestal geschreven als Beliar), wat verwijst naar Satan. Belial brengt mensen op het slechte pad door middel van trots en hoogmoed.

¹ Joodse geschriften die ten onrechte aan oudtestamentische profeten zijn toegeschreven.

De vreze des HEREN is het kwade te haten; hoogmoed en trots en boze wandel en een mond vol draaierijen haat ik. (Spreuken 8:13)

Hoogmoed en trots leiden naar het dienen van andere goden, naar onbeteugeld gedrag van de mannen van Benjamin, die betrokken waren bij een seksmisdaad in Gibeon (Richteren 19:22-30), naar de twee valse getuigen tegen Nabot (1 Koningen 21:10-13), naar de zonden van de zonen van de Hogepriester Eli in Silo (1 Samuël 2:12), naar de lomphheid van Nabal tegenover David (1 Samuël 25:17-25) en naar Simi de zoon van Gera die de gezalfde des Heren vervloekte (2 Samuël 16:7).

In de rabbijnse literatuur wordt de uitdrukking Belial beschouwd als een samenstelling van de woorden "beli" en "ol", wat *zonder juk* betekent (Sanh. 111b). Dit verwijst naar degenen die het juk van het Koninkrijk der Hemelen hebben afgeworpen.

Er zijn mannen, Belials-kinderen, uit het midden van u uitgegaan, en hebben de inwoners hunner stad aangedreven, zeggende: Laat ons gaan, en dienen andere goden, die gij niet gekend hebt; (Deuteronomium 13:13 SV)

In dit geval kan er geen schikking of vergeving zijn voor hen die zich van God afwenden en anderen verleiden. Paulus benadrukt dit ook in het Nieuwe Testament.

Vormt geen ongelijk span met ongelovigen, want wat heeft gerechtigheid gemeen met wetteloosheid, of welke gemeenschap heeft het licht met de duisternis? Welke overeenstemming is er tussen Christus en Belial, of welk deel heeft een gelovige samen met een ongelovige? (2 Korintiërs 6:14,15)

In de apocriefen van het eind van de tweede tempelperiode en de vondsten van Qumran vinden we een vergelijkbare gedachte over de strijd tussen de Benei Zedek "Zonen der Rechtvaardigheid" en de Benei Awel "Zonen der perversiteit". In het Boek der Jubeljaren² wordt Belial omschreven als de bron van onreinheid en leugen en de geest der duisternis. In 'Martelaarschap en Hemelvaart van Jesaja' wordt Belial de engel der goddeloosheid en de heerser der wereld genoemd (Mart.Is. 2:4; 4:2).

² Het Boek der Jubeljaren is een pseudepigrafisch werk uit het midden van de periode van de Tweede Tempel. Verondersteld wordt, dat het de geheime openbaring van de engel der "Goddelijke Tegenwoordigheid" aan Mozes bevat, bij zijn tweede beklimming van de Sinai. Hoewel de originele taal van het boek Hebreeuws was, zijn alle overgebleven versies (Latijn en Ethiopisch) uit het Grieks vertaald. De engel verwijst naar gebeurtenissen in de Bijbel en geeft de exacte data voor gebeurtenissen en geschiedenissen volgens de berekende Jubeljaren, het Sabbatsjaar en de sabbatcyclus. Soms worden zelfs de maand en de dag genoemd. Jubeljaren worden genoemd in de literatuur van de gemeenschap te Qumran en fragmenten die in de grotten aldaar zijn gevonden.

In het materiaal van Qumran is Belial de meest gebruikte uitdrukking voor de leider van de machten der duisternis, die vaak in de Oorlogsrol en de Dankzeggingshymne voorkomt. In het Damascusdocument staat dat aan het eind der dagen Belial losgelaten zal worden tegen Israël. Hij heeft drie netten waarmee hij de mensen vangt. Dit zijn: ontucht, rijkdom en verontreiniging van het heiligdom (CD 6:9, 6:10,11). We vinden ook verwijzingen naar de vervloeking van Belial en zijn aanhangers vanwege hun verdorven plannen en de haat die zij veroorzaken. Deze vervloeking werd uitgevoerd door de Priesters, Levieten en Oudsten. Dit is vergelijkbaar met de vervloeking op de berg Ebal (Deut. 27:13-26). Zowel Elia als Jerobeam moet hebben geweten van Jacobs zegen voor Juda en het belang voor de messiaanse tijd:

De scepter zal van Juda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en hem zullen de volken gehoorzaam zijn. (Genesis 49:10)

Ahia begreep dat de verdeling van het koninkrijk slechts tijdelijk was, als gevolg van de zonden van Juda. Jerobeam probeerde het permanent te maken en zondigde hiermee tegen de Heer, hij maakte andere goden en gegoten beelden.

En Jerobeam zeide bij zichzelf: Nu zal het koningschap tot het huis van David terugkeren. Indien dit volk optrekt om slachtoffers te brengen in de tempel des HEREN te Jeruzalem, zal het hart van dit volk terugkeren tot hun heer, tot Rechabeam, de koning van Juda; dan zullen zij mij doden en terugkeren tot Rechabeam, de koning van Juda. (1 Koningen 12:26,27)

Volgens de middeleeuwse Joodse Bijbelcommentator Ibn Ezra, begon de grootheid en superioriteit van de stam van Juda in de zegen van Jacob al voordat David als koning regeerde. Zij reisden aan het hoofd van het Joodse volk tijdens hun verblijf in de woestijn (Numeri 2:9). Na de dood van Jozua kreeg de stam van Juda opdracht om de verovering van het land Israël te leiden (Richteren 1:2). Deze patriarchale zegen betekende dat – als Israël ooit een koninkrijk zou worden – de koning uit Juda zou komen. Dit betekent niet dat er altijd een Judese koning zal regeren. Er waren wel degelijk perioden in de geschiedenis waarin er geen koning van Juda was, zoals tijdens de Richteren en onder Saul. Maar dit werd gevolgd door de Davidische dynastie (1 Kronieken 28:4).

Het feit dat het koningschap altijd naar Juda zal terugkeren, betekent dat Jacobs zegen nog steeds bindend is. Dit was voor Ahia een bekende gedachte, terwijl Jerobeam dit juist probeerde te voorkomen. Juist toen tijdens de Tweede Tempelperiode een Levitische priesterfamilie – de Hasmoneeën – regeerde, had een afstammeling van David altijd het leiderschap als hoofd van het Sanhedrin. Ook in de Joodse gemeenschap in Babylonië werd een exilarch (leider van de Joodse gemeenschap in Babylonië in de 1^e tot 11^e eeuw van onze jaartelling) aangesteld, die een afstam-

meling van David was. De uitdrukking “totdat Silo komt” verwijst naar de komst van de koning messias. Volgens de midrash is dit een samenstelling van shi lo, wat betekent een gift aan en dat verwijst naar de messias, aan wie alle mensen giften zullen brengen.

En het zal te dien dage geschieden, dat de volken de wortel van Isai zullen zoeken, die zal staan als een banier der natiën, en zijn rustplaats zal heerlijk zijn. (Jesaja 11:10)

Silo verwijst ook naar een plaats, die zijn betekenis dankt aan zijn rol in de Joodse geschiedenis. De Tabernakel heeft 369 jaar in Silo gestaan, waardoor Silo in de 11^e en 12^e eeuw B.C. het centrum van Joods geestelijk leven was. Dit deel van het land was bestemd voor de Levietensteden. Hier kwam Israël om geschillen met de stammen aan de overzijde van de Jordaan bij te leggen over een altaar dat zij hadden opgericht (Jozua 22:9,12). Driemaal per jaar reisden de gelovigen naar Silo om feestoffers te brengen.

Tijdens één van deze godsdienstige feesten dansten de dochters van Silo in de wijngaarden en de Benjaminiten, die op geen enkele andere manier aan een vrouw konden komen, ontvoerden hen (Richteren 21). Elkana en zijn vrouw Hanna kwamen daar om te aanbidden en Hanna legde de gelofte af om haar zoon Samuël aan de Heer te wijden, en hij diende in het heiligdom te Silo (1 Samuël 1-2). Hier hebben de zonen van de priester Eli gezondigd, hier openbaarde de Heer zich aan Samuël (1 Samuël 3). Hier bracht een Benjaminit het nieuws aan Eli dat het Israëlische leger bij Afek verslagen was in de strijd tegen de Filistijnen. Toen hij hoorde dat zijn twee zonen Hofni en Pinehas omgekomen waren, en dat de Ark des Heren was buitgemaakt, viel hij, brak zijn nek en stierf. Hier ligt ook zijn graf. De archeologische plaats Tel Shiloh ligt in de heuvels van Efraïm in Samaria, 48 km ten noorden van Jeruzalem volgens de toenmalige weg, precies zoals in de Bijbel is beschreven.

Toen zeiden zij: Zie, jaarlijks is er een feest voor de HERE in Silo, dat noordelijk van Betel ligt, oostelijk van de heerbaan, die van Betel naar Sichem loopt, en zuidelijk van Lebona. (Richteren 21:19)

In 1838 werd het met de grootste zekerheid vereenzelvigd met Khirbet Seilun door de Amerikaanse filoloog en professor in de Theologie, Edward Robinson (1794-1863 A.D.). De locatie was echter al veel eerder vastgesteld door kerkvader Eusebius (260-339 A.D.). De plaats was zeer bekend bij de Talmuedische geleerden. Rabbi Yose b. Karha noteerde de uitspraak van een oudste die de plaats bezocht en nog steeds de geur van wierook tussen haar muren inademde (Sanh. 103b). Joden hebben steeds in Silo gebeden en ze bezochten het graf van Eli tot de 14^e eeuw, zoals is vastgelegd door Eshtori Ha Parhi, die de plaats in 1335 bezocht. In zijn boek Kaftor V'Ferach beschrijft hij de vondst van een synagoge die gebouwd was in dezelfde stijl als die in Galilea in de Talmuedische periode. Hij zag Joden wenen en bidden

bij het graf van de Hogepriester Eli. Toen hij naar de top van het dak van de synagoge ging, zag hij een eik die dwars door het dak heen groeide, zoals vermeld in het boek Jozua.

Jozua schreef deze woorden in het wetboek van God. Vervolgens nam hij een grote steen en richtte die daar op, onder de eik die bij het heiligdom van de HEERE stond. (Jozua 24:26)

Er zijn veel archeologische vondsten gedaan in Silo. Opgravingen hebben aangetoond dat de plaats al in de 19^e tot 18^e eeuw B.C. bewoond was. De plaats wordt in geen enkele voor-Bijbelse bron genoemd. Er zijn indrukwekkende vondsten uit de Kanaänitische en de Israëlitische perioden tot de 7^e en 8^e eeuw B.C. Tijdens de volgende 12 eeuwen was Silo niet meer dan een tussenstation voor reizigers, met alleen religieuze en historische waarde. Pas in 1978 werd het weer bewoond, toen een groep Joden een archeologische expeditie volgde en het tentenkamp omzette in een dorp. Ze waren aangesloten bij de beweging Gush Emunim. Tegen het eind van 2008 was het inwonertal van het dorp gegroeid tot 2300.

Archeologische opgravingen hebben de resten van de Hellenistische, Romeinse, Byzantijnse, Perzische, vroege Moslim- en Moslimperiode aangetoond. De opgravingen werden uitgevoerd door een Deense expeditie onder leiding van H. Kjaer (1926,1929), A.Schmidt (1932), S.Holm-Neilson en Marie Louise Buhl (1963) en door Israel Finkelstein van de Bar Ilan Universiteit (1981-1984). In 1981-1982 groeven Zeev Yeivin en rabbijn Yoel Bin-Nun de rotsgrond van de vermoedelijke locatie van de tabernakel uit en ze vonden daar scherven en Egyptische beeldjes. Een team o.l.v. de archeologische stafofficier voor Judea en Samaria in het bestuur van antiquiteiten deed in augustus-september 2006 opgravingen bij Tel Silo. Zij ontdekten de mozaïekvloer van een grote Byzantijnse kerk, die vermoedelijk tussen 380 en 420 was gebouwd, zodat dit de oudste kerk is die in dit gebied in Israël is blootgelegd. Drie Byzantijnse basilieken zijn nu blootgelegd, de meest recente opgravingen bij Silo vonden plaats in juli 2011.

Op de noordwestelijke helling van Tel Silo, bij de locatie van de tabernakel, is een grot die vroeger bewoond was. Vanuit deze grot zijn vertakkingen naar andere grotten, waterreservoirs en ondergrondse tunnels naar andere delen van de Tel. In de westelijke muur van de grot zie je nissen voor olielampen en kandelaars. Westelijk van de grot, bij de ingang, is een ritueel bad met zes treden, die dienden voor de priesters en de Leviëten die naar de Tabernakel kwamen om hun dienst te verrichten. Ondanks al deze vondsten, kunnen we geen verband leggen met Ahia de Siloniet en er zijn ook geen rollen of fragmenten van gevonden.

Gezien het klimaat in dit gebied is het hoogst onwaarschijnlijk dat er rollen uit die tijd bewaard zijn gebleven. De canonisering van de Hebreeuwse Schrift omvatte verschillende perioden. De boeken die in de canon van de

Hebreeuwse Bijbel werden opgenomen, worden als goddelijk geïnspireerd beschouwd. Als men de grote betekenis die in de rabbijnse literatuur aan Ahia wordt toegeschreven als de leraar van Elia in overweging neemt, waarom is zijn boek dan geen onderdeel van de canon?

Als leraar van Elia betrof zijn profetie ongetwijfeld het Huis van David en de Messias. Net als zijn leerling Elia, kan zijn profetie weggelegd zijn voor het eind der dagen. Vanwege het grote belang van deze informatie, zou het gekopieerd zijn en zorgvuldig bewaakt door hen die het wilden bewaren en bewaken voor de vernietiging door de "zonen van Belial". Het is niet onder de Dode Zeerollen, maar dit betekent niet dat het zich niet in een grot in dat gebied zou kunnen bevinden.

Tegen het eind van december 2011 woonde ik een viering in de residentie van de president van Israël bij. Daar ontmoette ik dr. Stephen J.Phann, de oprichter en president van de Universiteit van het Heilige Land / Centrum voor de Studie van het Vroege Christendom. Sinds 1992 heeft hij als lid van het internationale team van schrijvers aanmerkelijk bijgedragen aan de publicatie van de Dode Zeerollen. Hij heeft één van de manuscripten van het Boek Daniël uit grot 4 in Qumran gepubliceerd en hij is een expert in het ontcijferen van tien manuscripten, die geschreven zijn in het cryptisch schrift dat door de sekte in Qumran gebruikt werd. Deze documenten bevatten de mystieke leer, die bewaard is voor de leiders van de gemeenschap te Qumran.

Ik vroeg hem naar de mogelijkheid om een kopie van de profetie van Ahia te vinden. Hij is een zeer nauwgezet geleerde en zijn antwoord was dat – wat de Dode Zeerollen betreft – we alleen kunnen afgaan op wat we nu weten. Maar hij sluit nieuwe vondsten niet uit. Onlangs nog werd de tekst van de Openbaring van Gabriël ontdekt bij de Dode Zee. Deze apocalyptische tekst werd tegen het eind van de eerste eeuw B.C. op steen geschreven. Het biedt ons totaal nieuwe wegen om de historische Jezus en de geboorte van het christendom te begrijpen. De tekst besluit met een plaats van opstanding waar de engel Gabriël gebiedt "leef na drie dagen". Deze woorden herinneren sterk aan het grote belang van de drie dagen, die in het evangelie van Marcus zijn vermeld (Marcus 9:30-32). Tot de ontdekking van deze tekst aan de oostelijke kust van de Dode Zee en de publicatie in 2007, had nog nooit iemand naar deze tekst gezocht, of zelfs gedacht dat die nog zou kunnen bestaan.

Dr. Phann zei verder dat de meeste godsdienstige sekten hun bibliotheken beschermden vanwege de religieuze betekenis van de tekst. Gezien het grote belang dat de rabbijnen aan Ahia als één van de zeven rechtvaardigen toeschrijven, is het meer dan waarschijnlijk dat ten minste één sekte in die tijd heeft geprobeerd deze profetie veilig te stellen.

U verbergt hen in het verborgene van Uw aangezicht voor het hoogmoedig gedrag van de man; U doet hen schuilen in een hut voor het getwist van tongen. (Psalm 31:20 HSV)

Boek wordt eBook

Bijbelstudie

De Bijbelstudie wordt al tientallen jaren in gedrukte vorm aangeboden. Velen hebben deze studie gevolgd. Wie de vragen heeft beantwoord en ingestuurd, heeft een studiecertificaat uit Jeruzalem ontvangen.

Omdat postverzending steeds duurder wordt, en drukken in kleine oplagen logischerwijs prijzig is, bieden we de Bijbelstudie nu in een nieuw jasje aan: eBook.

Een eBook is een boek als andere boeken, maar in plaats van inkt op papier, wordt elektronische inkt in een eReader gebruikt. De leesbaarheid is zeer goed, ook in zonlicht. Voorlopig geldt dit alleen voor zwart/wit.

Voordelen van eBooks:

- goedkoop
- makkelijk te doorzoeken
- lettergrootte instelbaar
- een eBook weegt niets

De Bijbelstudie voor de eReader is ook geschikt voor gebruik op de PC, via het gratis programma Digital Editions van Adobe. Bovendien kunnen de zogenaamde tablets en smartphones ook gebruikt worden, al zal de leesbaarheid in zonlicht daar minder goed zijn.

De inhoud van de Bijbelstudie als eBook is aangepast. Er zijn geen vragenlijsten en bronvermeldingen opgenomen en geen afbeelding. Er is ook geen studiecertificaat aan verbonden. Maar de prijs is aanmerkelijk vriendelijker.

Bijbelstudie, 2 delen:

gedrukt incl. porto binnen Nederland: . . . . . € 42,00

als eBook: . . . . . € 9,95

Bestellen

U kunt zowel de gedrukte versie al het eBook bestellen via de website, of direct via info@bijbelcentrum.org

AMI-Nieuws

Dit blad, het zogenaamde AMI-Nieuws, is niet alleen in gedrukte vorm, maar ook als pdf te krijgen. De voordelen voor u zijn:

- u krijgt AMI-Nieuws als pdf ongeveer 2 weken eerder dan het gedrukte exemplaar
- u krijgt AMI-Nieuws in kleur

Het voordeel voor onze stichting is dat we minder portokosten hoeven te betalen. We hebben op dit moment 160 abonnees voor AMI-Nieuws als pdf en we hopen dit aantal te verhogen. Doet u mee?

PDF of eBook?

Wat is het grote verschil tussen pdf en eBook? Pdf bestaat uit complete pagina's. Als u een volledige pagina op uw beeldscherm wilt weergeven, zullen de letters over het algemeen (bijna) onleesbaar klein worden. Wilt u een makkelijk leesbare lettergrootte instellen, dan ziet u slechts een deel van de pagina.

Bij een eBook ziet u op uw eReader of in Adobe Digital Editions (op de PC) altijd een complete pagina. Welke lettergrootte u ook instelt, de pagina blijft altijd compleet in beeld. U kunt het ook zo opvatten: Naarmate u de letters groter maakt, heeft het eBook meer pagina's nodig. Maar dat gaat volledig automatisch.

Aanmelden

Wilt u voortaan AMI-Nieuws als pdf ontvangen, dan kunt u dat melden aan info@bijbelcentrum.org, of via de website (bijbelcentrum.org > bijbel > bijbelstudie).

Als u eerst nog antwoorden op uw vragen wilt hebben, aarzel dan niet, maar stuur een e-mail.

st. Centrum voor Bijbelstudie en Onderzoek te Jeruzalem

Postbus 386
3860 AJ NIJKERK
Tel. 033-2459528
info@bijbelcentrum.org
www.bijbelcentrum.org

ING Bank 31 99 2 77 t.n.v.
"Bijbelstudie/Onderz"
te Dordrecht
IBAN: NL 16INGB0003199277
BIC: INGBNL2A

Israel: PO Box 8017, Jeruzalem 91080
tel. 00 972 25632975
fax 00 972 25638426
jerusalem@amijerusalemcenter.org